

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium dyplomowe - licencjat
Nazwa w języku angielskim:	Diploma seminar	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	Trzeci	
Semestr:	5/6	
Liczba punktów ECTS:	10	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Bartosz Nowakowski, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Stanisław Faliński, prof. uczelni dr Przemysław Czernicki ks. dr Marcin Bider dr Julia Własiuk dr Monika Stachowiak-Kudła
Założenia i cele przedmiotu:		1. Student powinien posiadać wiedzę o źródłach prawa i zasadach ich wykładni, w szczególności w zakresie prawa administracyjnego. Znać metodologię badań naukowych w naukach społecznych (zwłaszcza w administracji i prawie). Wiedzieć, jakie są wymogi formalne i merytoryczne pracy licencjackiej. Znać zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (plagiat, cytowanie, parafraza). 2. Student powinien umieć samodzielnie sformułować temat, problem badawczy i cele pracy licencjackiej. Dobrać i zastosować odpowiednie metody badawcze (analiza aktów prawnych, orzecznictwa, literatury, dokumentów urzędowych). Wyszukiwać, selekcjonować i krytycznie analizować źródła (akty prawne, komentarze, monografie, artykuły naukowe). Redagować tekst naukowy w sposób logiczny, spójny i poprawny językowo. Stosować poprawny aparat naukowy (przypisy, bibliografia, cytowania). Formułować wnioski i podsumowania wynikające z przeprowadzonych analiz. Zaprezentować i obronić swoje stanowisko podczas seminarium i egzaminu licencjackiego.

		3. Student powinien być świadomy odpowiedzialności za rzetelność badań i treść pracy. Przestrzegać zasad etyki akademickiej i uczciwości naukowej. Wykazywać samodzielność, systematyczność i dyscyplinę pracy. Umieć przyjmować konstruktywną krytykę promotora i uczestników seminarium. Współpracować w grupie seminaryjnej, szanując odmienne poglądy. Być przygotowanym do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy w administracji.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat praw autorskich i specyfiki funkcjonowania jednolitego systemu antyplagiatowego.	K_W20
W_02	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat struktury i zasad opracowywania prac naukowych w szczególności metodologii naukowej, konstrukcji aparatu krytycznego oraz instrumentów pozyskiwania informacji pierwotnych i wtórnych.	K_W08; K_W17
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Student potrafi dobierać problemy badawcze, właściwie wykorzystywać źródła oraz stosować narzędzia badawcze. Powinien posiadać umiejętność identyfikowania prawidłowości występujących w obrębie badanego problemu, a także umiejętność analizy i wnioskowania.	K_U01; K_U02; K_U03; K_U04
U_02	Student potrafi redagować spójnie i logicznie treści z wykorzystaniem specyficznej i poprawnej dla danej gałęzi nauki terminologii. Student potrafi zaprezentować, argumentować i bronić wybrane aspekty swojej pracy na forum grupy seminaryjnej.	K_U02
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student wykazuje odpowiedzialność za rzetelność prowadzonych analiz oraz treść przygotowywanej pracy licencjackiej, przestrzegając zasad etyki akademickiej. Potrafi krytycznie oceniać własną pracę oraz uwzględniać uwagi i sugestie promotora i uczestników seminarium. Wykazuje świadomość znaczenia administracji publicznej i prawa dla funkcjonowania państwa oraz realizacji interesu publicznego.	K_K01; K_K02; K_K03
Forma i typy zajęć:		Seminarium
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość prawa administracyjnego oraz podstaw prawa cywilnego.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Istota seminarium dyplomowego i zasady jego realizacji - cele seminarium dyplomowego; - rola promotora i obowiązki studenta;		

- harmonogram prac nad pracą licencjacką.
- 2. **Wybór tematu i problematyki pracy licencjackiej**
 - kryteria doboru tematu pracy;
 - aktualność i znaczenie problemu badawczego w administracji publicznej;
 - precyzowanie zakresu przedmiotowego i podmiotowego pracy.
- 3. **Formułowanie problemu badawczego, celów i hipotez**
 - problem badawczy i pytania badawcze;
 - cele pracy licencjackiej;
 - hipotezy badawcze (jeżeli występują).
- 4. **Metodologia badań w naukach o administracji**
 - metody i techniki badawcze stosowane w administracji;
 - analiza aktów normatywnych;
 - analiza orzecznictwa sądów administracyjnych;
 - analiza literatury i dokumentów urzędowych.
- 5. **Źródła prawa i źródła naukowe w pracy licencjackiej**
 - krajowe i unijne źródła prawa;
 - literatura przedmiotu i literatura pomocnicza;
 - korzystanie z baz aktów prawnych i orzecznictwa.
- 6. **Zasady wykładni prawa administracyjnego**
 - wykładnia językowa, systemowa i funkcjonalna;
 - stosowanie wykładni w analizach pracy licencjackiej.
- 7. **Struktura i kompozycja pracy licencjackiej**
 - wstęp, rozdziały merytoryczne, zakończenie;
 - logiczna spójność i poprawność wyводу;
 - formułowanie wniosków cząstkowych i końcowych.
- 8. **Aparat naukowy i technika pisania pracy**
 - przypisy, bibliografia, cytowania;
 - zasady redakcyjne i edytorskie;
 - język prawniczy i administracyjny.
- 9. **Etyka badań naukowych i prawo autorskie**
 - zasady uczciwości akademickiej;
 - plagiat i autoplgiat;
 - ochrona własności intelektualnej.
- 10. **Konsultacje, prezentacja postępów i dyskusja seminaryjna**
 - prezentowanie fragmentów pracy;
 - dyskusja i wymiana poglądów;
 - wprowadzanie korekt i poprawek.
- 11. **Przygotowanie do egzaminu dyplomowego**
 - omówienie najważniejszych tez pracy;
 - formułowanie odpowiedzi na pytania egzaminacyjne;
 - zasady obrony pracy licencjackiej.

Literatura podstawowa:

R. Wojciechowska, *Przewodnik metodyczny pisania pracy dyplomowej*, Warszawa 2010

Literatura dodatkowa:

Z. Szkutnik, *Metodyka pisania pracy dyplomowej*, Poznań 2005

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

1. Metoda seminaryjna i dyskusyjna – omawianie problemów badawczych, prezentacja postępów prac licencjackich, dyskusja i wymiana poglądów.
2. Metoda analityczna – analiza aktów normatywnych, orzecznictwa sądów administracyjnych oraz literatury przedmiotu.
3. Praca własna studenta pod kierunkiem promotora – samodzielne opracowywanie kolejnych części pracy licencjackiej, konsultacje indywidualne, wprowadzanie korekt.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Efekty kształcenia w zakresie wiedzy weryfikowane są poprzez: ocenę poprawności merytorycznej treści pracy licencjackiej; ocenę znajomości podstawowych pojęć, instytucji i zasad prawa administracyjnego w kontekście wybranego tematu pracy; analizę doboru i wykorzystania źródeł prawa oraz literatury naukowej; ocenę odpowiedzi studenta podczas dyskusji seminaryjnych oraz egzaminu dyplomowego.
U_01, U_02	Efekty kształcenia w zakresie umiejętności weryfikowane są poprzez: ocenę umiejętności formułowania problemu badawczego, celów i struktury pracy licencjackiej; ocenę zastosowania odpowiednich metod badawczych, w szczególności analizy aktów normatywnych, orzecznictwa i literatury; ocenę samodzielności, spójności i logiczności wyводу w pracy licencjackiej; ocenę umiejętności prezentowania wyników pracy i uzasadniania przyjętych rozwiązań podczas seminarium i obrony.
K_01	Efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są poprzez: ocenę systematyczności pracy, terminowości oddawania kolejnych części pracy licencjackiej oraz zaangażowania studenta; ocenę przestrzegania zasad etyki akademickiej, w szczególności rzetelności naukowej i samodzielności pracy; ocenę postawy studenta podczas dyskusji seminaryjnych, w tym umiejętności przyjmowania uwag promotora i innych uczestników seminarium.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie seminarium odbywa się na podstawie:

- **Aktywnego i systematycznego uczestnictwa w zajęciach seminaryjnych**, w tym udziału w dyskusjach oraz prezentacji postępów pracy licencjackiej.
- **Przygotowania i zatwierdzenia przez promotora tematu pracy licencjackiej**, wraz z określeniem problemu badawczego, celów pracy oraz wstępnej struktury.
- **Terminowego przedkładania kolejnych części pracy licencjackiej** (konspekt, rozdziały, wersja całościowa) oraz uwzględniania uwag promotora.
- **Opracowania pracy licencjackiej zgodnie z wymogami formalnymi i merytorycznymi**, w szczególności w zakresie metodologii, aparatu naukowego i poprawności językowej.
- **Uzyskania pozytywnego zaopiniowania pracy licencjackiej od promotora**, stanowiącej podstawę dopuszczenia do egzaminu dyplomowego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Seminarium	60 godz.
Konsultacje	30 godz.
Przygotowanie do zajęć: - studiowanie literatury, - przygotowanie koncepcji pracy, - przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy.	160 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	10
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Seminarium	40 godz.
Konsultacje	20 godz.
Przygotowanie do zajęć: - studiowanie literatury, - przygotowanie koncepcji pracy, - przygotowanie poszczególnych rozdziałów pracy.	190 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	250 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	10

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Organizacja i świadczenie usług społecznych
Nazwa w języku angielskim:	Provision of social services	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	6	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Julia Własiuk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Tomasz Chmiel, Jerzy Szukalski
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat funkcjonowania systemu pomocy społecznej oraz zasad polityki publicznej w zakresie organizacji i świadczenia usług społecznych. 2. Rozwinięcie umiejętności rozumienia i stosowania podstawowych zasad oraz procedur związanych z organizacją i realizacją usług społecznych w instytucjach publicznych i społecznych. 3. Kształtowanie gotowości do zaangażowania się w działania wspierające rozwój i poprawę jakości świadczenia usług społecznych na poziomie lokalnym.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	system usług społecznych oraz rolę instytucji pomocy społecznej w organizacji i realizacji tych usług	K_W02, K_W03
W_02	modeli świadczenia usług społecznych w Polsce i wybranych krajach europejskich	K_W03, K_W05
W_03	rola państwa w przeciwdziałaniu problemom społecznym i znaczenie usług społecznych w ich rozwiązywaniu	K_W06
W_04	czynniki determinujący jakość usług społecznych, zakres zadań pomocy społecznej realizowanych na szczeblu lokalnym oraz formy świadczeń	K_W09, K_W13
W_05	znaczenie polityki społecznej w kształtowaniu jakości życia obywateli i wspólnot lokalnych.	K_W15, K_W22

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dokonać obserwacji i interpretacji problemów socjalnych powiązanych z polityką społeczną; analizować ich wpływ na społeczeństwo	K_U01, K_U03
U_02	wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu polityki społecznej i organizacji usług społecznych w zakresie powiązanych dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania zjawisk zachodzących w państwie	K_U05, K_U10
U_03	wykorzystać wiedzę na temat usług społecznych w Polsce do opracowywania planów działań i projektów w obszarze pracy społecznej	K_U11, K_U14
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	obserwacji, interpretacji zjawisk społecznych i analizy ich wpływu na społeczeństwo	K_K01
K_02	podjęcia samodzielnej pracy związanej ze świadczeniem usług społecznych i przestrzegania norm etycznych i zawodowych	K_K02, K_U11
Forma i typy zajęć:		Wykład i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość podstawowych pojęć z zakresu administracji oraz polityki społecznej		
Treści modułu kształcenia:		
1. Rola usług w gospodarce rynkowej. Podstawy teorii usług. Specyfika i klasyfikacja usług. Struktura i przeobrażenia współczesnego sektora usług. 2. Usługi publiczne. Pojęcie i specyfika usług publicznych. Klasyfikacja, cechy i zakres usług publicznych. Podstawy prawne działania w zakresie usług publicznych. 3. Polityka społeczna i usługi społeczne. Polskie wyzwania polityki społecznej. 4. Klasyfikacja usług a usługi społeczne. 5. Cele i funkcje usług społecznych. Sposób organizacji usług społecznych według Komisji Europejskiej. 6. Charakterystyka usług społecznych: ochrona zdrowia, oświata i wychowanie, kultura, pomoc i opieka społeczna, mieszkalnictwo, kultura fizyczna i rekreacja, bezpieczeństwo publiczne. 7. Instytucjonalne sposoby i formy świadczenia usług społecznych. 8. Osobliwości organizacji usług społecznych. Poziomy analizy usług społecznych. 9. Standaryzacja usług społecznych - standardy i obszary usług społecznych funkcjonujących w polskiej polityce społecznej. 10. Jakość usług społecznych. Składniki jakości opieki społecznej. 11. Rola samorządu terytorialnego w świadczeniu usług społecznych. Gmina, powiat, województwo, jako podmioty świadczące usługi społeczne. 12. Usługi społeczne w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego (zakres oferty, wielkość, dostępność, praktyczne świadczenie usług).		
Literatura podstawowa:		
1. M. Grewiński, Usługi społeczne we współczesnej polityce społecznej : przegląd problemów i wizja przyszłości, Warszawa 2021. 2. E. Denek (red. nauk.), Usługi społeczne w gospodarce samorządu terytorialnego w Polsce: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2003. 3. M. Janoś-Kresło, Usługi społeczne procesie przemian systemowych w Polsce, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2002.		
Literatura dodatkowa:		

1. S. Faliński, D.Strus (red) Oblicza polityk publicznych, Wydawnictwo Naukowe UPH, Siedlce 2023.
2. M. Janoś-Kresło, Usługi społeczne a zrównoważony rozwój regionów, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa 2008.
3. B. Szatur-Jaworska, Diagnozowanie w polityce społecznej : metody i problemy, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2014.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład wspomagany prezentacją multimedialną
Ćwiczenia prowadzone w oparciu o analizę i rozwiązywanie problemów praktycznych życia codziennego oraz zawodowego

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Egzamin pisemny
U_01	Kolokwium obejmujące zadania problemowe, projekt, studium przypadku, quizy
K_01	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywania zadań indywidualnych i zespołowych i sposobu prezentowania wyników badań i studiów przypadku.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – egzamin pisemny obejmujący całość materiału określonego w sylabusie.

Ćwiczenia – zaliczenie bez oceny na podstawie uzyskania minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego, aktywności studenta na zajęciach oraz współdziałania w grupie w związku z opracowaniem zagadnienia problemowego.

Kryteria oceny projektu zaliczeniowego:

- 1) struktura projektu -maksymalnie 3 punkty
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów
- 3) oryginalność projektu – maksymalnie 3 punkty
- 4) sposób prezentacji projektu – maksymalnie 4 punkty

Ocena projektu:

15 -16 pkt - ocena bardzo dobra

14 pkt - ocena dobra plus

13 – 12 – ocena dobra

11 – 10 – ocena dostateczna plus

9 – 8 – ocena dostateczna

Poniżej 8 pkt – ocena niedostateczna

Pozytywna ocena z ćwiczeń warunkuje zaliczenie całego przedmiotu. Na podstawie oceny z egzaminu i oceny ogólnej z ćwiczeń koordynator przedmiotu wystawia ocenę końcową z przedmiotu, na którą składa się w 50% ocena z egzaminu i w 50% ogólna ocena z ćwiczeń.

Procentowy zakres ocen z egzaminu.

91% - 100% - bdb (5,0),

81% - 90% - db+ (4,5),

71% - 80% - db (4,0),

61% - 70% - dst+ (3,5),

51% - 60% - dst (3,0),

50% i poniżej - ndst (2,0).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Konsultacje	6
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do kolokwium	15
Przygotowanie do egzaminu	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	126
Punkty ECTS za przedmiot	5
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15
Ćwiczenia	10
Konsultacje	6
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do kolokwium	30
Przygotowanie do egzaminu	35
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	126
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim
Nazwa w języku angielskim:	Non-Governmental Organizations in Civil Society	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	6	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Arkadiusz Indraszczyk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Arkadiusz Indraszczyk
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z istotą społeczeństwa obywatelskiego oraz funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w kontekście ram prawnych i ich roli w organizacji państwa i społeczeństwa. Przekazanie wiedzy dotyczącej formalno-prawnych i praktycznych aspektów funkcjonowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem ich współpracy z podmiotami lokalnej administracji publicznej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	wiedzę o strukturach, instytucjach i więziach lokalnych i regionalnych	K_W04, K_W05
W_02	regulacje prawne dotyczące finansowania potrzeb lokalnych i regionalnych	K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w środowisku lokalnym i regionalnym	K_U01

U_02	analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z administracją rozumiejąc jej rolę w organizacji państwa i współczesnego społeczeństwa	K_U02
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	analizowania zmian społecznych i konieczności pogłębiania lokalnych więzi społecznych, ekonomicznych i prawnych	K_K06
K_02	współdziałania i pracowania w grupie, przyjmując w niej różne role	K_K02
Forma i typy zajęć:		Wykład i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wykład powinien być realizowany po zaliczeniu przez studentów przedmiotów: nauka o administracji, prawo administracyjne, urząd samorządu terytorialnego		
Treści modułu kształcenia:		
1. Polityczne i prawne ramy działalności organizacji pozarządowych w państwie demokratycznym. 2. Demokracja. Minima proceduralne. Sposoby klasyfikowania. Koncepcja J. Schumpetera i R. Dahla, Modele demokracji A. Lijpharta. 3. Idea społeczeństwa obywatelskiego – geneza i definicje. 4. Typologie i klasyfikacje organizacji pozarządowych. 5. Działalność organizacji pożytku publicznego – aspekty prawne i społeczne . 6. Organizacje pozarządowe w Polsce – historia i współczesność III sektora . 7. Formy zaangażowania społecznego w funkcjonowanie III sektora w Polsce; 8. Aktywność obywatelska i nastawienie społeczne do działalności organizacji pozarządowych. 9. Przedsiębiorczość społeczna a społeczeństwo obywatelskie. 10. Organizacje pozarządowe a kultura i dziedzictwo . 11. Mezzostruktury społeczne : ruchy społeczne , organizacje nieformalne, organizacje dysfunkcjonalne, sieci społeczne. 12. Stan społeczeństwa obywatelskiego w Polsce		
Literatura podstawowa:		
1. R. Barański , Lokalne organizacje społeczne. ODDK, PWN, 2021 2. M. Halszka Kurlito, Organizacje pozarządowe w działalności pożytku publicznego, LexisNexis, Warszawa 2008 3. Społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe. Instytut Studiów międzykulturowych UJ, Kraków 2019 4. P. Suski, Stowarzyszenia i fundacje, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2018		
Literatura dodatkowa:		
1. Ustawa z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zmianami.), 2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r., O fundacjach, Dz.U. z 1984 nr 21 poz. 97 z późn. zmianami; 3. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r., Prawo o stowarzyszeniach, Dz.U. z 1989 nr 20 poz. 104 z późn. zmianami.		

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykład: zajęcia realizowane są metodą wykładu audytoryjnego i problemowego z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i różnych form aktywizacji studentów Ćwiczenia: podczas ćwiczeń studenci wykonują prace w grupach, w tym prezentacje lub zadania projektowe, dyskusja,	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu kierunkowego	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi, ocena przygotowanych przez studentów prac na zajęciach
U_01, U_02	ocena rozwiązania zadań problemowych na ćwiczeniach oraz wykonania zadań projektowych
K_01, K_02	ocena przygotowania do zajęć i systematyczności pracy studenta, jego zaangażowania w dyskusję problemową oraz wykonania zadania projektowego
Forma i warunki zaliczenia:	
Wykład: egzamin pisemny w formie testu z pytaniami zamkniętymi i otwartymi (przystąpienie po uzyskaniu pozytywnej oceny zaliczenia z ćwiczeń). Procentowy zakres ocen egzaminu pisemnego: 91 – 100% – bdb 81 – 90% – db+ 71 – 80% – db 61 – 70% – dst+ 51 – 60% – dst 50 – 0% – ndst Ćwiczenia- zbiorcza ocena zaliczenia na podstawie oceny prezentacji / aktywności studenta na zajęciach / udziału w dyskusji problemowej, wykonania zadania projektowego. Na ocenę końcową z egzaminu realizowanego przedmiotu kształcenia wpisywaną do systemu USOS składają się w równej części pozytywne dwie oceny uzyskane z egzaminu oraz zbiorczej oceny pracy studenta na ćwiczeniach .	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	30 godzin
Konsultacje	5 godzin

Egzamin	2 godziny
Przygotowanie się do zajęć i egzaminu	28 godzin
Studiowanie zalecanej literatury	20 godzin
Wykonanie zadania projektowego	25 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	10 godzin
Konsultacje	10 godzin
Egzamin	2 godziny
Przygotowanie się do zajęć i egzaminu	33 godziny
Studiowanie zalecanej literatury	25 godzin
Wykonanie zadania projektowego	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Współczesne modele samorządu terytorialnego	
Nazwa w języku angielskim:		Contemporary models of territorial self-government	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja	
Jednostka realizująca:		Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolite magisterskie):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:	6		
Liczba punktów ECTS:		4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Stanisław Faliński	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Stanisław Faliński, dr Julia Własiuk	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy w zakresie zróżnicowanego ustrojowo samorządu terytorialnego dla demokratycznego państwa prawnego i społeczeństwa obywatelskiego. Znaczenie to ma charakter uniwersalny, które realizowane jest niezależnie od różnic ustrojowych. 2. Opanowanie umiejętności w kontekście uniwersalnych cechy samorządu terytorialnego i jego roli dla państwa i społeczeństwa a poszczególne modele i specyfiki ustrojowe instytucji samorządu terytorialnego mają unaocznąć realizowanie uniwersalnych zasad samorządu terytorialnego w różnych warunkach ustrojowych. 3. Nabycie gotowości do pogłębiania wiedzy dotyczącej uwarunkowań krajowych, z których wynikają zróżnicowania ustroju samorządu terytorialnego.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	pojęcie i istotę samorządu terytorialnego oraz jego uniwersalne cechy a także jego zróżnicowanie w Unii Europejskiej;		K_W02

W_02	wewnętrzną organizację samorządu terytorialnego w wybranych państwach europejskich oraz wzajemne relacje pomiędzy poszczególnymi organami w różnych rozwiązaniach ustrojowych;	K_W04
W_03	procesy determinujące zmiany struktur władzy politycznej i instytucji administracji publicznej w różnych rozwiązaniach modelowych a także więzi prawne i organizacyjne określające charakter wybranych modeli samorządu terytorialnego;.	K_W16
W_04	Istotę zróżnicowania samorządu terytorialny w UE ze względu na stopień decentralizacji władzy publicznej w poszczególnych państwach (państwa unitarne, regionalne, federalne);	K_W08
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi wskazać podobieństwa i różnice polskiego samorządu terytorialnego w stosunku do innych państw UE;	K_U02
U_02	określić wewnętrzną organizację samorządu terytorialnego w wybranych państwach europejskich oraz wzajemne relacje pomiędzy poszczególnymi organami w różnych rozwiązaniach ustrojowych;	K_U04
U_03	rozpoznać procesy determinujące zmiany struktur władzy politycznej i instytucji administracji publicznej w różnych rozwiązaniach modelowych oraz więzi prawne i organizacyjne określające charakter wybranych modeli samorządu terytorialnego;	K_U16
U_04	wskazać różne modele samorządu terytorialnego w UE ich zróżnicowanie także ze względu na stopień decentralizacji władzy publicznej w poszczególnych państwach (państwa unitarne, regionalne, federalne);	K_U08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	przygotowania projektu dotyczącego analizy zagadnień ustrojowych i organizacyjnych konkretnego modelu samorządu terytorialnego istniejącego w UE;	K_K03
K_02	wskazania zmian społecznych związanych z uwarunkowaniami prawnymi i instytucjonalnymi;	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład, ćwiczenia.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu administracji publicznej i samorządu terytorialnego.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Istota samorządu terytorialnego 2. Podział państw UE ze względu na stopień ich decentralizacji 3. Ogólnoeuropejskie instytucje samorządu terytorialnego 4. Samorząd terytorialny we Francji (model unitarny) 5. Samorząd terytorialny w Niemczech (model federalny) 6. Samorząd terytorialny w Belgii (model podwójnej federacji) 7. Samorząd terytorialny w Hiszpanii (model regionalny) 8. Samorząd terytorialny w Wielkiej Brytanii (odrębny model brytyjski – monizm administracyjny) 9. Gminy polskie na tle ich odpowiedników w Europie 10. Powiaty polskie na tle ich odpowiedników w Europie 11. Województwa na tle ich odpowiedników w Europie		

12. Współpraca międzynarodowa samorządów terytorialnych – geneza
13. Współpraca międzynarodowa samorządów terytorialnych – współczesność
14. Modele samorządu terytorialnego a obywatelska współpraca międzynarodowa
15. Zagadnienia do ćwiczeń: samorząd terytorialny w Szwecji, Holandii, Czechach, Słowacji, na Litwie, Łotwie, Grecji, Portugalii, Włoszech, Norwegii, Szwajcarii, USA.

Literatura podstawowa:

1. J. Wojnicki, Samorzady lokalne w Polsce i Europie, Pułtusk 2008
2. Samorząd terytorialny w Europie Zachodniej, red. L. Rajca, Warszawa 2010.

Literatura dodatkowa:

1. I. Pietrzyk, Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich, Warszawa 2006
2. G. Rydlewski, Systemy administracji publicznej w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Warszawa 2007.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady problemowe w formie prezentacji multimedialnych z elementami konwersacji. Ćwiczenia poświęcone narodowym modelom samorządu terytorialnego

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03, W_04	Egzamin pisemny polegający na udzieleniu odpowiedzi na wcześniej podane pytania, kolokwia ustne i pisemne.
U_01, U_02, U_03, U_04	Przygotowanie prezentacji, eseju; omówienie projektu, studium przypadku.
K_01, K_02	Obserwacja zachowania studenta podczas pracy w grupie przygotowującej projekt, obserwacja studenta podczas prezentacji, obserwacja zachowania studenta w relacjach z koleżankami i kolegami, etc.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną.

Pisemny egzamin końcowy.

Ćwiczenia: zaliczenie na podstawie uzyskania minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego, aktywności studenta na zajęciach oraz współdziałania w grupie w związku z opracowaniem zagadnienia problemowego. Przed egzaminem obecność na zajęciach, przygotowanie i zaliczenie prac zleconych przez nauczyciela akademickiego podczas zajęć.

Ocena z pisemnego egzaminu:

91 – 100% - bardzo dobry

81 - 90 % - dobry plus

71 – 80 % - dobry

61 – 70 % - dostateczny plus

51 – 60 % - dostateczny

50 – 0 % - niedostateczny

Ocena końcowa z przedmiotu stanowi ocenę średnią (wpisywaną do systemu USOS Web) uzyskaną z zaliczenia ćwiczeń i z pisemnego egzaminu.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	30 godzin
Ćwiczenia	15 godzin
Konsultacje	6 godzin
Przygotowywanie się do zajęć	11,5 godzin
Przygotowanie do egzaminu i kolokwium końcowego	12,5 godzin
Studiowanie zalecanej literatury	12,5 godzin
Przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego	12,5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4
Studia niestacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	10 godzin
Konsultacje	6 godzin
Przygotowywanie się do zajęć	14 godzin
Przygotowanie do egzaminu i kolokwium końcowego	35 godzin
Studiowanie zalecanej literatury	15 godzin
Przygotowanie referatu lub wykonanie innego projektu indywidualnego lub grupowego	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Postępowanie egzekucyjne w administracji
Nazwa w języku angielskim:	Enforcement proceedings in administration	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Administracja
Jednostka realizująca:	Instytut Nauk o Polityce i Administracji	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	6	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Maciej Andrzejewski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Maciej Andrzejewski, dr Monika Stachowiak-Kudła, mgr Paweł Bujalski, mgr Piotr Żywiecki
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy o zasadach, instytucjach oraz mechanizmach postępowania egzekucyjnego w administracji, zrozumienie podstawowych pojęć związanych z egzekucją administracyjną oraz umiejętność wyjaśnienia przesłanek wyboru właściwego trybu egzekucji – administracyjnej lub sądowej, a także zasad rządzących przebiegiem postępowania egzekucyjnego. 2. Opanowanie umiejętności zastosowania zdobytej wiedzy do analizy i oceny konkretnego postępowania egzekucyjnego, prawidłowego doboru trybu i środków egzekucyjnych oraz właściwego reagowania na działania organów administracji jako adresat obowiązków administracyjnych. 3. Nabycie gotowości do świadomego korzystania ze swoich praw i wypełniania obowiązków wobec organów administracji publicznej, z wykazaniem odpowiedzialności oraz zrozumienia mechanizmów działania postępowania egzekucyjnego w państwie prawa.
Symbol efektu	Efekt uczenia się	
	WIEDZA	
	Symbol efektu kierunkowego	

	Student zna i rozumie:	
W_01	podstawowe pojęcia i instytucje z zakresu postępowania egzekucyjnego w administracji.	W_K02
W_02	zasady określające wybór trybu egzekucji sądowej lub administracyjnej.	W_K06
W_03	podstawowe zasady postępowania egzekucyjnego.	W_K09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	zastosować zdobytą wiedzę w odniesieniu do konkretnego postępowania egzekucyjnego w administracji.	U_K02
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	świadomego korzystania ze swoich praw i wypełniania obowiązków wobec państwa oraz jego organów administracyjnych.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykład i ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
posiadanie wiedzy z zakresu prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Istota, cel i funkcje stosowania egzekucji administracyjnej 2. Organy egzekucyjne i ich kompetencje 3. Środki egzekucyjne w administracji 4. Postępowanie zabezpieczające 5. Zasady prowadzenia egzekucji 6. Egzekucja sądowa 7. Egzekucja administracyjna 8. Przebieg postępowania egzekucyjnego 9. Prawne środki administracyjne i sądowe w postępowaniu egzekucyjnym		
Literatura podstawowa:		
1. Z. Kmiecik, Postępowanie administracyjne, postępowanie egzekucyjne w administracji i postępowanie sądowoadministracyjne, Warszawa 2025.		
Literatura dodatkowa:		
1. P. Przybysz, Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz; Warszawa 2021; 2. M. Wierzbowski (red.), Postępowanie administracyjne - ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnym, Warszawa 2018; 3. W. Wójtowicz (red.), Zarys finansów publicznych i prawa finansowego, Warszawa 2020.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykłady realizowane są metodą wykładu informacyjnego, problemowego i konwersatoryjnego. Ćwiczenia audytoryjne -zespołowe lub indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych (analiza tekstów źródłowych, dyskusja, debata, praca w grupach, prezentacje multimedialne).		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	

W_01, W_02, W_03	zaliczenie pisemne sprawdzające stopień opanowania przez studenta materiału określonego w treści modułu kształcenia
U_01	ocena rozwiązania zadania praktycznego obejmuje zastosowanie wybranych instytucji postępowania egzekucyjnego w administracji lub wykonanie innego projektu indywidualnego bądź grupowego ukierunkowanego na praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy, a także poprawność rozwiązywania kazusów oraz stopień przygotowania do dyskusji tematycznych
K_01	ocena systematyczności i aktywności studenta obejmuje obserwację jego zaangażowania w rozwiązywanie zadań indywidualnych i zespołowych podczas zajęć, aktywności w prowadzonych dyskusjach oraz sposobu prezentowania wyników badań i studiów przypadku.

Forma i warunki zaliczenia:

Wykład – zaliczenie pisemne z oceną w formie testu lub/i pytań otwartych.

Ćwiczenia – zaliczenie bez oceny na podstawie oceny za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego, aktywności studenta na zajęciach oraz współdziałania w grupie w związku z opracowaniem zagadnienia problemowego.

Podstawą zaliczenia pisemnego jest opanowanie, co najmniej w stopniu dostatecznym przypisanych modułowi treści kształcenia. Ocena zaliczenia pisemnego:

91 – 100% - bardzo dobry

81 – 90 % - dobry plus

71 – 80 % - dobry

61 – 70 % - dostateczny plus

51 – 60 % - dostateczny

50 – 0 % - niedostateczny

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
Ćwiczenia	15 godz.
Konsultacje	5 godz.
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych oraz rozwiązywanie kazusów	15 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	10 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Studia niestacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Wykład	15 godz.
Ćwiczenia	10 godz.
Konsultacje	15 godz.
Studiowanie wskazanych fragmentów literatury i aktów prawnych oraz rozwiązywanie kazusów	20 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	15 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

